KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.765/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 4 april 2007 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot regeling van een aantal dringende maatregelen betreffende de medezeggenschap van het personeel in het hoger onderwijs in Vlaanderen", heeft op 26 april 2007 het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan [(1)].

Het was, binnen het gegeven tijdsbestek en gelet op de intense bevraging van de afdeling wetgeving, voor deze niet mogelijk om een systematisch en doorgedreven onderzoek aan het ontwerp te wijden. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag bijgevolg niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en, indien er wel iets wordt gezegd, dat er niets meer over te zeggen valt.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp bevat een reeks wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en aan het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De wijzigingen aan het decreet van 19 maart 2004 zijn onder meer een gevolg van de vernietiging door het Arbitragehof bij arrest nr. 154/2005 van 20 oktober 2005 van een aantal artikelen.

---

(1) Aangezien het om een ontwerp van decreet gaat wordt onder rechtsgrond de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 17

Artikel 17 van het ontwerp strekt ertoe de CAO I - Hoger Onderwijs, gesloten op 6 juli 2005 tussen de Vlaamse Regering en de representatieve vakorganisaties, door de decreetgever "rechtmatig" te laten verklaren.

Door het ondertekenen van een dergelijk protocol engageert de Vlaamse Regering zich om de realisatie na te streven van wat is overeengekomen, doch wordt de Vlaamse Gemeenschap als zodanig juridisch niet gebonden. De vernietiging bij arrest nr. 154/2005 van een aantal bepalingen van het decreet van 19 maart 2004 heeft derhalve de politieke engagementen van de Vlaamse Regering niet ongedaan gemaakt, zodat de vraag rijst wat het nut is van het bij decreet "rechtmatig" verklaren van die CAO.

Een dergelijke verklaring vanwege de decreetgever zou integendeel de indruk kunnen wekken dat de decreetgever die politieke engagementen in rechten omzet [(2)]. Om die redenen dient te worden afgezien van het bij decreet rechtmatig verklaren van de betrokken CAO.

Artikel 18

Krachtens artikel 190 van de Grondwet is geen wet, geen besluit of verordening van algemeen, provinciaal of gemeentelijk bestuur verbindend dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij de wet bepaald. Krachtens artikel 56 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de decreten verbindend vanaf de tiende dag na die van hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, tenzij zij een andere termijn bepalen. Aldus dient het ogenblik van inwerkingtreding te worden bepaald in functie van de bekendmaking of door een datum van inwerkingtreding vast te stellen in het decreet zelf.

[(2)] Zie in dit verband ook: Arbitragehof, nr. 154/2005, 20 oktober 2005, B.9.2.

Het is in ieder geval legistiek ongebruikelijk een decreet in werking te laten treden "wanneer het decreet bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering", zoals in het ontwerp wordt bepaald. Die regeling strookt niet alleen niet met de vereisten inzake rechtszekerheid en transparantie van de regelgeving, maar komt feitelijk ook neer op het verlenen van retroactiviteit aan het decreet. Zolang het ontworpen besluit niet is bekendgemaakt, weten de rechtsonderhorigen immers niet dat het bestaat, wanneer het bekrachtigd werd en dat het in werking is getreden. Opdat het ontworpen decreet zou voldoen aan de eisen inzake rechtszekerheid, is het nodig de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van decreten te laten gelden (en dus artikel 18 grotendeels te doen vervallen) of, zo daarvoor een verantwoording bestaat, te bepalen dat het decreet in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad of op een andere datum (zoals dit luidens artikel 18 het geval is voor hoofdstuk II van het ontwerp).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME